

FRÅN ARBETSFÄLTET

Tbc-dödligheten i Europa sjunker

Synnerligen positiv utveckling i de nordiska länderna

Tuberkulosdödligheten fortsätter att avtaga i Europa, meddelar WHO. Utvecklingen i Norden är positiv och särskilt Danmark visar låga siffror. Finland har av de nordiska länderna den högsta tuberkulosdödligheten, men å andra sidan är den under statistikens senaste år, 1955, inte mera än hälften så hög som fem år tidigare, vilket alltså visar att även Finland är på väg i rätt riktning.

Tar man dödligheten per 100.000 invånare så visar Danmark den lägsta siffran i den europeiska statistiken, 6,3 år 1955. 1950 var siffran 13,8. I Finland är dödligheten per 100.000 år 1955 41,8 mot 93,6 fem år tidigare. Norge: 29 år 1950, för 1955 saknas siffror, Island: 20,3 för 1950, för 1955 saknas siffror, Sverige: 22,1 år 1950, inga siffror för 1955. De högsta siffrorna visar Portugal med en dödlighet per 100.000 år 1955 på 63. Samtliga uppgifter gäller alla former för tuberkulos.

Av alla former för tuberkulos är lungtuberkulosen den som oftast leder till döden, meddelar WHO. Av siffrorna framgår även, att män oftare än kvinnor dör i lungtuberkulos. Medan sjukdomen tidigare angrep vissa speciella grupper framom andra förefaller fördelningen nu att vara jämnare. Före kriget var det framför allt kvinnor mellan 20 och 30 och män mellan 40 och 55 som dog i lungtuberkulos. Nu är dödsoffren för det mesta personer över 60, män och kvinnor lika.

Fortfarande är tuberkulosen bland de tio allvarligaste dödsorsakerna i Europa.

Skyddsbestämmelser för skogsarbetare

Detaljerade upplysningar om anledningen till och omständigheterna omkring de många olyckorna i samband med skogsavverkning efterlyses av två av FN:s organ. Meningen är att samla material så att man kan utarbeta föreskrifter för att förhindra olycksfallen.

Skogsarbetaryrket angives statistiskt som ett

av de farligaste yrkena, och man har arbetat på att få fram preventiva åtgärder, så att de talrika olyckshändelserna kan förhindras. Som resultat av diskussioner mellan specialister har en noggrann översikt utarbetats. Den kommer att ingå i en större rapport som skall utformas som vägledning för de många länder, som är intresserade av en förbättring av arbetsförhållandena i skogsarbetaryrket. Möjligen kommer internationella standardbestämmelser för riktiga avverkningsmetoder och arbetarskydd att utarbetas.

Bland de länder som hade representanter på mötet är Sverige, Finland och Danmark. Mötets ordförande var dansken Hakon Frølund.

Algmat blir för dyr?

Systematisk odling av encelliga alger, Chlorella och liknande arter, har föreslagits som en utväg att lösa livsmedelsförsörjningens problem i överbefolkade länder. Nu meddelas att detta näringsrika "grönfoder" även under mycket gynnsamma odlingsförhållanden drar större framställningskostnader än åtskilliga av de vanliga jordbruksväxterna. Algmaten blir helt enkelt för dyr.

Två amerikanska kemister har kommit till detta nedslående resultat efter omfattande försöksodlingar. Algerna växer tyvärr mycket långsammare än mögelsvampar. I en liter vätska erhöles efter 12 dygn 13 gram alger, räknat efter torrsvikt. Kostnaderna vid odling av Chlorella blir också högre, då algerna ställer särskilda krav på ljus och temperatur samt näringstillförsel. Kalkylerna visar att kostnaden för ett kilo färdig algmat blir mellan 5 och 6 kronor. Priset för ett kilo sojabön-mjöl är i USA endast omkring 70 öre.

Tre möjligheter finnas dock att algodling skall få den betydelse man hoppats på. Den utgör en bra reserv om jordens befolkningsökning går så snabbt att livsmedelsproduktionen blir efter och algerna måste utnyttjas oberoende av kostnadsfrågan. Fortsatt forskning kan också tänkas leda till förbättringar i algodlingstekniken — nya arter av alger eller effektivare metodik — som sänker kostnaderna. Slutligen kan algerna tänkas få någon annan värdefull användning än till föda.

Havandeskap är något normalt!

Det var en bra appell som gavs på Expressens familjesida, då vi tillhölles sluta upp att

tala om barnaföderskor som patienter. Uppmaningen är hämtad ur doktor af Geijerstams föredrag vid barnmorskekongressen i Stockholm i somras. "Det där att få barn är inte någon beklagansvärd sjukdom som man måste uthärda, i stället är det något av det mest glädjande och positiva en kvinna kan vara med om." Det kan tyckas onödigt att sådant skall behöva uttalas och skrivas. Ett faktum är emellertid att det måste ske i vårt nutida samhälle som ett led i den biologiska och hygieniska uppfostran.

Ommöblering i fråga om sociala understöd

Sedan den obligatoriska sjukförsäkringen tillkommit har fattigvårdskostnaderna gått ned. En minskning till hälften har skett sedan 1940. Jämfört med 1954 minskades antalet hjälpbehövande familjer med 11 % 1955. Mest gör sig förskjutningen gällande i fråga om vård på sjukhus.

Detta är en självklar följd av sjukförsäkringen och den allmänna standardhöjningen. Å ena sidan kan man antaga att effekten icke nått sitt maximum under försäkringens första år. Å andra sidan har man rimligen att vänta en ökning av socialunderstöden vid sidan om sjukförsäkringen sedan en stor mängd av de gamla långtidsfallen och ej återställda sjuka i övrigt hunnit bli utförsäkrade.

Socialvården i Stockholm

Fortfarande måste socialvården provisoriskt underhålla de sjuka innan sjukpengarna hinner utbetalas. Sedan skall man bevaka att få tillbaka förskotten. Redan detta kräver stor personal. Oavsett detta kommer administrationen att utbyggas väsentligt och arbetsvårdsverksamheten rationaliseras. Frågan är om man någon gång skall kunna samordna sjukvård och so-

cialvård i Stockholm. Problemet är raffinerat politiskt och byråkratiskt.

Överansträngning

"Nutidsmänniskans ineffektiva jäktande spräcker sjukhusens kapacitet. Mer än hälften av de hjälpsökande lider av neuroser direkt orsakade av jäktet" säger docent Sven Roland Kjellberg inför kallelse till röntgenprofessur vid Sahlgrenska sjukhuset i en intervju av GHT. Även röntgenologerna tycks ha gjort samma erfarenhet som alla andra läkare. Statsmakter och politiker måste begrunda detta.

Åldringsvården

Det blir 25 milj. kronor i år att bygga ålderdomshem för. 1.500 vårdplatser tillkommer, men 500 måste samtidigt utrangeras som obrukbara. Efterfrågan på vårdplatser är stor därför att hemhjälp är så svår att ordna. Åldringsvårdsutredningen tänkte sig en årlig utbyggnad för 60 milj. kronor. Det blev inte hälften i år. Liknande restriktioner blir vi nog tvungna att finna oss i även inom andra vårdformer. Vid höstriksdagen kan vi vänta att dessa frågor åter kommer att ventileras.

Översyn av sinnessjuklagstiftningen

Kungl. Maj:t har uppdragit åt utredningen av vissa rättssäkerhetsfrågor inom sinnessjukvården att även verkställa översyn av sinnessjuklagstiftningen. Rättssäkerhetsutredningen har främst att behandla själva utskrivningsförfarandet samt frågan om undantagande av vissa vårdfall från reglerna om retentionsrätt osv. Då det självfallet finns ett nära samband mellan dessa frågor och frågor om intagningsförfarandet och vården på sinnessjukhus bör en samordning där vara av största betydelse.

MÖSSEBERGS SANATORIUM O. BADHOTELL

326 met. ö. h.

Överläkare: DR RUNE WIKSTRÖM

Kuranstalt för invärtes sjukdomar o. rekreation

Patienter lidande av tuberkulos eller svårartad psykisk sjukdom kunna ej mottagas.

Snabba direkta förbindelser med
Stockholm 5 tim. Göteborg 1½ tim.

Prospekt och närmare upplysningar genom Kamrerarekontoret. Postadress:
Falköping 2. Tel. Falköping 100 46. Överläkaren, tel. Falköping 106 44.